
openSUSE 13.1 Versjonsmerknader

Version: 13.1.7 (2013-11-14)

Med enerett © 2013 SUSE LLC

Det gis med dette tillatelse til å kopiere, distribuere og/eller endre dette dokumentet i henhold til betingelsene i GNU Free Documentation License, versjon 1.2 eller nyere versjoner utgitt av Free Software Foundation, uten Invariant-seksjoner og uten forside-/baksidetekst. En kopi av lisensen er vedlagt som filen `fdl.txt`.

1. Diverse	2
2. Installasjon	2
2.1. Detaljert informasjon	2
3. Generelt	2
3.1. openSUSE-dokumentasjon	2
3.2. YaST-moduler som er fjernet	2
3.3. UEFI—Unified Extensible Firmware Interface	3
3.4. UEFI-, GPT- og MS-DOS-partisjoner	3
3.5. Oppstart i sikker modus	3
3.6. Adobe Reader (acroread) og andre PDF-lesere	3
4. Systemoppgradering	4
4.1. Oppgradering med Zypper (dup) krever opprydding i <code>/etc/fstab</code>	4
4.2. Variabelen <code>SYSLOG_DAEMON</code> fjernet	4
4.3. Dupliserte nettverksgrensesnitt	4
5. Teknisk	4
5.1. Initialisere grafikk med KMS (Kernel Mode Setting)	4
5.2. Uleselig skjerm under installasjon på grunn av nouveau-driveren	5
5.3. Samba-versjon 4.1	5
5.4. Sette opp Postfix	5
5.5. xinetd: Lagring i systemloggen	5
5.6. Apache-versjon 2.4	6
5.7. tomcat: Lagring i systemloggen	6
5.8. Darktable: Mellomlagerfiler må oppdateres	6
5.9. Locate: Erstatte <code>findutils-locate</code> med <code>mlocate</code>	6
5.10. KDE og Bluetooth	6
5.11. AppArmor og rettighetsinnstillinger	6
5.12. Skype	6

Hvis du oppgraderer til denne openSUSE-versjonen fra en tidligere versjon, finner du tidligere versjonsmerknader her: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes

Disse versjonsmerknadene dekker følgende områder:

- Seksjon 1, «Diverse»: These entries are automatically included from openFATE, the Feature- and Requirements Management System (<http://features.opensuse.org>).

Ikke aktuelt

- Seksjon 2, «Installasjon»: Read this if you want to install the system from scratch.
- Seksjon 3, «Generelt»: Information that everybody should read.
- Seksjon 4, «Systemoppgradering»: Issues related to the process if you run a system upgrade from the previous release to this openSUSE version.

- Seksjon 5, «Teknisk»: This section contains a number of technical changes and enhancements for the experienced user.

1. Diverse

Ikke aktuelt

2. Installasjon

2.1. Detaljert informasjon

Du finner mer detaljert informasjon her: Seksjon 3.1, «openSUSE-dokumentasjon».

3. Generelt

3.1. openSUSE-dokumentasjon

Oppstartsveiledningen inneholder trinnvise installasjonsanvisninger, og presenterer KDE- og Gnome-skrivebordene samt kontorpakken LibreOffice. Den dekker også grunnleggende administrasjonsoppgaver som utrulling og programvarebehandling og en introduksjon til bash-kommandoer.

Dokumentasjon finner du i filen `/usr/share/doc/manual/openSUSE-manuals_${LANG}` etter at du har installert pakken `opensuse-startup_${LANG}`, eller på nettet <http://doc.opensuse.org>.

3.2. YaST-moduler som er fjernet

Følgende YaST-moduler var foreldet og sjelden brukt:

- `yast2-autofs`
- `yast2-dbus-client`
- `yast2-dirinstall`
- `yast2-fingerprint-reader`
- `yast2-irda`
- `yast2-mouse`
- `yast2-phone-services`
- `yast2-power-management`
- `yast2-profile-manager`
- `yast2-sshd`
- `yast2-tv`

Hovedårsaken for å fjerne dem var å redusere vedlikeholdsarbeidet og fokusere mer på andre og mer brukte moduler.

3.3. UEFI—Unified Extensible Firmware Interface

Før du installerer openSUSE på et system som bruker oppstartsarkitekturen UEFI (Unified Extensible Firmware Interface), er det viktig at du kontrollerer om maskinvareprodusenten anbefaler noen fastvareoppdateringer, og at du i så fall installerer slike oppdateringer. Dersom Windows 8 har vært forhåndsinstallert på maskinen, bruker systemet sannsynligvis UEFI.

Bakgrunn: Noen typer UEFI-fastvare har feil som gjør at det ikke fungerer dersom det blir skrevet for mye data til UEFI-lagringsområdet. Det finnes imidlertid ingen sikker informasjon om hvor mye «for mye» er. openSUSE reduserer risikoen til et minimum ved å ikke skrive mer data til lagringsområdet enn det som er helt nødvendig for å starte operativsystemet. Denne minimumsmengden innebærer å fortelle UEFI-fastvaren hvor openSUSE-oppstartslasteren befinner seg. Oppstrøms Linux-kjernefunksjoner som bruker UEFI-lagringsområdet til lagring av oppstarts- og havariinformasjon (`store`) er deaktivert som standard. Vi anbefaler likevel å installere eventuelle fastvareoppdateringer som maskinvareprodusenten anbefaler.

3.4. UEFI-, GPT- og MS-DOS-partisjoner

Sammen med EFI/UEFI-spesifikasjonen har det kommet en ny type partisjonering: GPT (GUID-partisjonstabell). Dette nye systemet bruker globale, unike identifikatorer (128 bit-verdier vises som 32 heksedesimaltall) for å identifisere enheter og partisjonstyper.

UEFI-spesifikasjonen tillater dessuten gamle MBR-partisjoner (MS-DOS). Linux-oppstartslasterne (ELILO eller GRUB2) forsøker automatisk å opprette en GUID for slike gamle partisjonstyper og registrere dem i fastvaren. En slik GUID kan endre seg ofte, slik at den må registreres på nytt i fastvaren. En ny registrering innebærer to operasjoner: å fjerne den gamle oppføringen og opprette en ny oppføring som erstatter den.

Moderne fastvare samler slettede oppføringer og frigjør minne som er reservert for disse. Det kan oppstå problemer hvis fastvaren ikke samler opp disse oppføringene og frigjør minne. Det kan føre til at systemet ikke kan startes opp.

Løsningen er enkel: Konverter den gamle MBR-partisjonen til GPT, så unngår du problemer.

3.5. Oppstart i sikker modus

Dette påvirker bare maskiner når sikker oppstart er valgt i UEFI-modus.

Den nye versjonen av shim-lasteren tillater oppstart av flere maskiner med sikker oppstart aktivert enn tilfellet var med openSUSE 12.3. Hvis det likevel oppstår problemer, bør du først oppdatere maskinens BIOS til nyeste versjon. Hvis BIOS-oppdateringen ikke hjelper, vil vi gjerne at du oppgir maskinvaremodellen på wikien vår (<http://en.opensuse.org/openSUSE:UEFI>), slik at vi kan løse problemet i neste versjon.

3.6. Adobe Reader (acroread) og andre PDF-lesere

Adobe leverer ikke lenger (sikkerhets)oppdateringer for Adobe Reader (`acroread`). Pakken `acroread` er derfor fjernet fra distribusjonen for å beskytte openSUSE-brukerne.

openSUSE includes various PDF viewing tools like Okular, Evince, and poppler-tools. These tools are actively maintained and get security fixes from openSUSE and their upstream authors.

For more information, see http://en.opensuse.org/Adobe_Reader.

4. Systemoppgradering

4.1. Oppgradering med Zypper (dup) krever opprydding i /etc/fstab

Ved oppgradering med **zypper dup** (ved YaST-oppgradering håndteres dette automatisk) bør brukeren fjerne følgende oppføringer i `/etc/fstab` hvis de finnes:

```
tmpfs    /dev/shm
devpts   /dev/pts
sysfs    /sys sysfs
proc     /proc proc
```

Dette er spesielt viktig for Gnome-brukere. Hvis ikke vil Gnome-terminalen vise feilmeldingen "grant-pt failed: Operation not permitted". Disse monteringspunktene styres av **systemd** og bør ikke lenger finnes i `/etc/fstab`.

4.2. Variabelen SYSLOG_DAEMON fjernet

Variabelen `SYSLOG_DAEMON` er fjernet. Den ble tidligere brukt til å velge syslog-nissen. Fra og med openSUSE 12.3 kan bare én syslog-variant om gangen være installert på et system, og denne vil bli automatisk valgt.

Manualsiden `syslog(8)` inneholder mer informasjon.

4.3. Dupliserte nettverksgrensesnitt

Gjeldende versjon av `systemd` bruker en ny metode for å tilordne navn til nettverksgrensesnitt, og YaST er endret i henhold til dette.

Noen rapporter indikerer en feil i YaST ved konvertering a ett navnesystem til et annet. Hvis samme nettverksgrensesnitt har to forskjellige navn, skyldes det denne feilen. Fjern i så fall nettverksgrensesnittene i `/etc/sysconfig/network` og sett opp nettverket på nytt i YaST.

Du finner mer informasjon om forutsigbare navn på nettverksgrensesnitt her: <http://www.freedesktop.org/wiki/Software/systemd/PredictableNetworkInterfaceNames/>.

5. Teknisk

5.1. Initialisere grafikk med KMS (Kernel Mode Setting)

Med openSUSE 11.3 byttet vi til KMS (Kernel Mode Setting) for Intel-, ATI- og NVIDIA-grafikk, og dette er nå standard. Hvis du støter på problemer med KMS-driverstøtten (intel, radeon, nouveau), kan du deaktivere KMS ved å bruke `nomodeset` som oppstartsvalg for kjernen. For å velge dette permanent for standardoppstartslasteren Grub 2, kan du legge det til i linjen for standard oppstartsvalg for kjernen `GRUB_CMDLINE_LINUX_DEFAULT` i tekstfilen `/etc/default/grub` som rot, og kjøre kommandoen

```
sudo /usr/sbin/grub2-mkconfig --output=/boot/grub2/grub.cfg
```

i en terminal for å aktivere endringen. For tidligere versjoner av Grub, kan den legges til kjernekommandolinjen i `/boot/grub/menu.lst`, også som rot. Dette valget sørger for at riktig kjernemodul (intel, radeon, nouveau) lastes med `modetest=0` i filen `initrd`, dvs. at KMS er deaktivert.

I sjeldne tilfeller, når lasting av DRM-modulen fra `initrd` skaper et generelt problem som ikke er relatert til KMS, er det mulig å helt deaktivere lasting av DRM-modulen i `initrd`. Gjør dette ved å velge `yes` for `sysconfig`-variabelen `NO_KMS_IN_INITRD` i YAST. Dette vil gjenopprette `initrd`. Du må deretter starte maskinen på nytt.

Med Intel uten KMS går x-serveren tilbake til `fbdev`-driveren (intel-driveren støtter bare KMS). Alternativt kan «intellegacy»-driveren (pakken `xorg-x11-driver-video-intel-legacy`) brukes. Den støtter fremdeles UMS (User Mode Setting). For å bruke den, rediger `/etc/X11/xorg.conf.d/50-device.conf` og endre driveroppføringen til `intellegacy`.

Med ATI for nye GPU-er går den tilbake til `radeonhd`. Med NVIDIA uten KMS benyttes `nv`-driveren (nouveau-driveren støtter bare KMS). Husk at nyere ATI- og NVIDIA-GPU-er går tilbake til `fbdev` hvis du bruker kjerneoppstartsparameteren `nomodeset`.

5.2. Uleselig skjerm under installasjon på grunn av nouveau-driveren

På noen systemer med NVIDIA-kort, kan det hende at øvre del av skjermen er uleselig på grunn av problemer med den nye nouveau-driveren. Hvis du opplever dette, kan du deaktivere nouveau-kjernemodulen mens du kjører installasjonsprogrammet og aktivere den igjen etter at systemet er installert eller oppgradert.

For å deaktivere kjernemodulen når du starter opp fra installasjonsmediet, velger du 'Installation' i grub og deretter 'e' for å redigere parametere. Gå til linjen som begynner med 'linux' (eller 'linuxefi') og legg til `brokenmodules=nouveau` på slutten av linjen. Trykk deretter F10 for å fortsette oppstarten med den nye parameteren. Etter at systemet er installert, kan du aktivere nouveau-modulen igjen ved å redigere `/etc/modprobe.d/50-blacklist.conf` og fjerne den oppføringen som svartelister nouveau.

5.3. Samba-versjon 4.1

Samba-versjon 4.1 som kommer med openSUSE 13.1 har ikke støtte for å fungere som domenekontroller for Active Directory. Denne funksjonen er deaktivert ettersom den ikke er integrert med MIT Kerberos i hele systemet.

5.4. Sette opp Postfix

I openSUSE 12.3 har filen `SuSEconfig.postfix` endret navn til `/usr/sbin/config.postfix`. Hvis du definerer `sysconfig`-variabler i `/etc/sysconfig/postfix` eller `/etc/sysconfig/mail`, må du kjøre `/usr/sbin/config.postfix` manuelt som rot.

5.5. xinetd: Lagring i systemloggen

Standardinnstillingen for **xinetd** er at standardmålfilen for logging er endret fra `/var/log/xinetd.log` til systemloggen. Dette betyr at meldinger fra **xinetd** vil vises i systemloggen som en nisse med informasjon om nivå for logging.

Hvis du vil gå tilbake til den gamle metoden, finner du en egnet streng i `/etc/xinetd.conf`. Malen for loggrotasjonsskriptet for `xinetd.log` finnes i `/usr/share/doc/packages/xinetd/logrotate`.

5.6. Apache-versjon 2.4

Apache 2.4 har noen endringer i oppsettfilene. For mer informasjon om oppgradering fra en tidligere versjon, se <http://httpd.apache.org/docs/2.4/upgrading.html>.

5.7. tomcat: Lagring i systemloggen

Oppstartsskriptet for tomcat lagrer ikke lenger resultatet i `/var/log/tomcat/catalina.out`. Alle meldinger sendes nå til systemloggen via `tomcat.service` (`tomcat-jsvc.service`) sammen med informasjon om nivå for logging.

5.8. Darktable: Mellomlagerfiler må oppdateres

Hvis du oppgraderer til openSUSE 13.1 fra en tidligere versjon, er det ikke sikkert at gamle mellomlagerfiler fungerer. I så fall må du slette `~/.cache/darktable/mipmaps`.

5.9. Locate: Erstatte findutils-locate med mlocate

Verktøyet **mlocate** erstatter **findutils-locate**. Med standardoppsett fungerer **mlocate** som **findutils-locate**. På grunn av forbedret rettighetshåndtering kan det ta inntil 24 timer før databasefilen blir tilgjengelig for vanlige brukere.

In case you encounter a "Permission denied" message shortly after installing **mlocate**, run

```
/etc/cron.daily/mlocate.cron
```

as root once.

5.10. KDE og Bluetooth

Bluetooth-systemet styres av Bluez 5 (en viktig ny versjon som ikke er bakoverkompatibel), en nødvendig oppgradering for GNOME-skrivebordet og enkelte andre komponenter i grunnsystemet. Gjeldende KDE-versjon støtter dessverre bare versjon 4 av Bluez.

Derfor tilbyr openSUSEs KDE-team offers en uoffisiell Bluedevil-pakke, som i alle fall har basisfunksjoner som sammenkobling av enheter og støtte for bluetooth-mus. Noen funksjoner fungerer ikke ennå, som filoverføring.

Det er ikke noe poeng i å rapportere feil i forbindelse med Bluetooth-støtten i KDE, ettersom arbeidet med å porte Bluez 5 til Bluedevil pågår.

5.11. AppArmor og rettighetsinnstillinger

AppArmor er aktivert som standard. Det styrker sikkerheten, men fører til at tjenester ikke fungerer hvis du kjører dem på uventede måter. Hvis det oppstår merkelige rettighetsproblemer, kan du forsøke å deaktivere AppArmor for den aktuelle tjenesten. Selv om det løser problemet, vil vi gjerne at du rapporterer det som en feil ettersom vi vil at AppArmor-profilene skal kunne håndtere unntakstilfeller også.

5.12. Skype

PulseAudio 4.0 fører til en feil i forbindelse med Skype for Linux (v4.2). Fram til Skype er fikset og oppdatert, kan du kjøre **skype** fra kommandolinjen:

`PULSE_LATENCY_MSEC=60` `skype`

Les mer om denne feilen på <http://arunraghavan.net/2013/08/pulseaudio-4-0-and-skype/>.